

Aud (87) husker ikke sist hun hadde besøk – nå får hun endelig en besøksvenn

Røde Kors opplever telefonstorm etter at Aud Kristiansen fra Trondheim fortalte at hun ikke har en eneste venn. Over 700 personer ønsker å bli besøksvenn.

– Jeg har den vennen der, sier Aud Kristiansen, og peker på TV-en som står i stua hennes på Ranheim i Trondheim.

87-åringen husker ikke sist gang noen ringte på døra for å slå av en prat over en kopp kaffe. Hun har ingen venner.

– De er døde, alle sammen. Livet har ikke mening. Men jeg vil ikke dø heller, sa Kristiansen på Dagsrevyen på onsdag.

Slipper å vente til våren

Når NRK kommer på besøk dagen etter Dagsrevyinnslaget, er Aud blitt et helt nytt menneske. Onsdag betegnet hun livet som miserabelt. Nå stråler hun av glede. Personer fra hele landet, både gamle bekjente og vilt fremmede, har tatt kontakt med 87-åringen.

Aud sto opprinnelig på venteliste hos Røde Kors, med lite håp om å få besøksvenn før våren neste år. Nå får hun besøk allerede neste uke.

– Dere aner ikke hvor trasig det er å måtte snakke med kjøkkenbenken. Jeg er veldig glad for at jeg og flere andre får hjelp.

Å peke på – wskazywać na (å peke – pekte – har pekt)

Å slå av en prat – rozpocząć rozmowę/pogawędkę (å slå – slo – har slått)

(En) mening – tutaj: sens

Å slippe – unikać (å slippe – slapp – har sluppet)

Dagsrevyen – norweski program informacyjny emitowany na kanale państwowym

(Et) innslag – wątek

Å betegne – określić, scharakteryzować (å betegne – betegnet – har betegnet)

Miserabel – marny, mizerny

Å stråle – promieniować (å stråle – strålte – har strålt)

Vilt fremmed – całkowicie obca nam osoba, nieznamy

Opprinnelig – pierwotnie, początkowo

Trasig – smutny, nudny

(En) kjøkkenbenk – blat kuchenny

Telefonen til Aud ringer midtveis i intervjuet. I andre enden er en venninne hun ikke har snakket med på flere tiår. Å plutselig få tilbake kontakten med gamle bekjente gjør **et tydelig inntrykk**.

– Jeg vet ikke hvem jeg skal takke. Å få en besøksvenn betyr utrolig mye, sier en tårevåt Aud Kristiansen.

Enorm pågang hos Røde Kors

Flere hundre mennesker over hele landet har meldt sin interesse for å bli besøksvenn det siste **døgnet**. Røde Kors **opplyser** torsdag kveld at langt over 700 personer har tatt kontakt gjennom telefon, e-post og på Facebook.

– Vi har **merket** en kjempepågang, **takket være** Aud som har delt historien sin, sier Marius Sunde Tvinnereim i Røde Kors.

Han påpeker at man kan hjelpe **ensomme** mennesker på flere måter, i tillegg til å bli besøksvenn gjennom en frivillig organisasjon.

– Man kan også se rundt seg i sitt eget nærmiljø, og se om det er noen der som trenger **oppmerksomhet**, sier Tvinnereim.

Køene av ensomme blir stadig lenger

Over hele Norge sitter mennesker i stuen sine og kjenner på en følelse av å være alene, ifølge Røde Kors. Aud Kristiansen mener ordet miserabelt best beskriver **tilværelsen**.

(Et) inntrykk – wrażenie

Tydelig – wyraźny, wyraźnie

Enorm – ogromny, potężny

(En) pågang – napływ, przyływ

(Et) døgn – doba

Å opplyse – informować, objaśniać

(å opplyse – opplyste – har opplyst)

Å merke – zauważyć, dostrzec (å merke – merket – har merket)

Takket være noe – dzięki czemuś

Ensom – samotny (o uczuciu; natomiast samotna matka to „enslig mor”)

(En) oppmerksomhet – uwaga

(En) kø – kolejka

(En) tilværelse – byt, egzystencja

Dette har hun åpnet seg om til en hjemmesykepleier. Han bestemte seg derfor for å sende en søknad til Røde Kors sin **tjeneste**, besøksvenn.

– Det vil bety all verden å få noen å prate med. Jeg **er lei av** å snakke med kjøkkenbenken, for han svarer meg ikke, sier Kristiansen.

Røde Kors har 9.000 besøksvenner landet over. Likevel er det ikke nok til **å dekke behovet**.

Byer over hele landet har kø av folk som ønsker besøksvenn:

- Trondheim: 50
- Oslo: 150
- Bergen: 70
- Stavanger/Sandnes: 30
- Kristiansand: 30
- Tromsø: 42

Ensomme fra 20 til 100 år

Marie Borgen Hellerud er koordinator for besøksvennordningen i Trondheim. Hun mener ventelistene sier noe om **samfunnet**.

– **Vi har det travelt** – **haster** hit og dit. Folk fra 20 til 100 år står på ventelistene våre. **Ensomhet** kjenner ingen alder. Noen opplever at familien ikke har tid til dem. Andre står uten **nettverk**.

(En) tjeneste – usługa

Å være lei av noe – być czymś zmęczonym/znuudzonym (mieć czegoś dość) (å være – var – har vært)

Å dekke – tutaj: pokrywać, pokryć (å dekke – dekket – har dekket)

(E t) behov – potrzeba, zapotrzebowanie

(Et) samfunn – społeczeństwo

Vi har det travelt – Jesteśmy zajęci/zabiegani

Å haste – pędzić, spieszyć się (å haste – hastet – har hastet)

(En) ensomhet – samotność

(Et) nettverk – tutaj: sieć kontaktów

En besøksvenn tilbringer gjerne en time eller to i uka med personen de er koblet med. Å stikke innom en snartur for prat og en kopp kaffe kan være nok.

– Den beste medisinen for et menneske, er et annet menneske.

Ulike typer ensomhet

Nesten hver sjettede nordmenn plages av ensomhet, viser en undersøkelse om livskvalitet og levekår.

Ifølge filosofiprofessor Lars Svendsen vil en besøksvenn hjelpe en del ut av ensomheten.

– Det finnes ulike typer ensomhet. Den situasjonsbestemte kommer etter endringer i de ytre omstendighetene. Besøksvennordningen er et godt tiltak for dem med denne typen ensomhet.

For de kronisk ensomme vil det være annerledes, fortsetter filosofen:

– Da er det ingen løsning å fylle på med mennesker. De må jobbe med hvordan de betrakter sine sosiale omgivelser.

Ensomhet går vanligvis i en bølge gjennom livet. Særlig mange opplever ensomhet fra de er 16 til 25 år, forklarer Svendsen.

– Så begynner den gjerne å falle, før den tar seg opp igjen i alderdommen. Gjennomsnittsperson vil ende opp omtrent der de var i ungdomstiden.

Å koble – łączyć, kojarzyć (å koble – koblet – har koblet)

Å stikke innom – wstąpić, wpaść (z wizytą) (å stikke – stakk – har stukket)

(En) snartur – krótka wizyta

Hver sjettede nordmenn – co szósty Norweg

Å plage – dokuczać, nękać, dręczyć (å plage – plaget – har plaget/å plage – plagde – har plagd)

Levekår – warunki życia

(Ei, en) endring – zmiana

(Ei, en) omstendighet – okoliczność, warunek

(Et) tiltak – inicjatywa, przedsięwzięcie

Annerledes – inny, inaczej

Å fylle på – napędzać (å fylle – fylte – har fylt)

Å betrakte – traktować, rozważać, spoglądać (na) (å betrakte – betraktet – har betraktet)

(En) omgivelse – otoczenie

(En) bølge – fala

Særlig – szczególnie

Å ta seg opp – rozpoczynać na nowo (å ta – tok – har tatt)

(En) alderdom – starość

Etter at NRK først **omtalte** saken om Aud Kristiansen i Dagsrevyen, har over 700 personer meldt seg som besøksvenn. Røde Kors kaller det **oppsiktsvekkende** tall. På en vanlig dag er det sjelden flere enn 20–30 som melder seg.

Artikkelen «Aud (87) husker ikke sist hun hadde besøk – nå får hun endelig en besøksvenn» av Johannes Børstad, Kirsti Kringstad og Odin Norum Kvistad ble hentet fra nrk.no:

https://www.nrk.no/trondelag/aud-husker-ikke-sist-hun-hadde-besok_-lange-ventelister-for-a-fa-besoksvenn-fra-rode-kors-1.14324941?fbclid=IwAR3tWRd1vFnhmu8oF2F2LFMrGy3H_ITIwI72zBX7pb4ggYJnGq6UxzFmqbA (tilgangsdato: 11.12.2018)

Å omtale – omawiać, nadmieniac, wspomniec (å omtale – omtalte – har omtalt)

Oppsiktsvekkende – sensacyjny